

SUOMEN PANKIN
KIRJASTO

RIKSDAGENS BANKFULLMÄKTIGES

BERÄTTELSE

FÖR ÅR 1963

TILL
RIKSDAGENS BANKUTSKOTT

★

HELSINGFORS 1964

RIKSDAGENS BANKFULLMÄKTIGES

BERÄTTELSE

FÖR ÅR 1963

TILL
RIKSDAGENS BANKUTSKOTT

★

HELSINGFORS 1964

INNEHÅLL

	Sid.		Sid.
<i>Finlands Banks verksamhet</i>	3	Inventeringen och inspektionen av avdelningskontoren	13
Den ekonomiska utvecklingen under 1963	3	Fonder underställda bankfullmäktiges övervakning	13
Finlands Banks penningpolitik	3	Tillåtelse för Mortgage Bank of Finland Oy att uppta ett utländskt lån	14
Utvecklingen av bankens balans i sammandrag	6	Inköp och försäljning av fastighet i S:t Michel	14
Valutakurserna och bankens förhållande till utlandet	7	Höjning av befattningshavarnas avlöning ...	14
Förhållandet till staten	8	Ändring av § 3 och 4 i Finlands Banks avlöningsstat	15
Förhållandet till privata kunder	8	Beviljade pensioner, familjepensioner och understöd samt beviljad begravningshjälp ..	16
Förhållandet till penninginstituten	9	Direktionen	16
Sedelstocken	10	Kontrollanterna vid avdelningskontoren	16
Sedelutgivningsrätten och dess användning ..	10	Bankfullmäktige	17
Bokslutet	10	Revisorerna	17
<i>Av bankfullmäktige handlagda ärenden</i>	13		
Revisionen	13		
Granskningen av lånerörelsen och valutahandeln	13		

Finlands Banks verksamhet

Den ekonomiska utvecklingen under 1963

Ökningen i totalproduktionen avstannade så gott som helt under förra hälften av 1963. Produktionsverksamheten blev emellertid under senare halvåret så pass mycket livligare, att nationalproduktens volym under hela året ökade med nästan 4 %, dvs. en procent mera än 1962. Stegringen under årets senare hälft berodde främst på att lantbruksproduktionen växte avsevärt tack vare den goda skörden och på att skogsarbetena på hösten kom i gång rätt snabbt.

Sysselsättningen sjönk framför allt i bostättningscentra. De arbetslösa utgjorde under sista kvartalet 1.7 % av arbetskraften och under hela 1963 i medeltal 1.4 %. Under de två närmast föregående åren hade procenttalet varit 1.2. De offentliga arbetena måste ökas betydligt, främst till följd av den starka nedgången i husbyggnadsverksamheten. I december var den med arbetsanslag avlönade statliga och kommunala arbetskraften 13 % större än ett år tidigare.

Avmattningen i konjunkturläget återspeglades i en direkt nedgång i de privata investeringarna. Bostadsproduktionen, som föregående år hade hållit husbyggnadsverksamheten uppe, började nämligen avta under den senare hälften av året. Samtidigt upphörde emellertid den nedgång i den övriga husbyggnadsverksamheten, som börjat redan föregående år. Investeringarna i maskiner och anläggningar var hela året mindre än 1962.

Ökningen i den inhemska efterfrågan blev närmast beroende av hushållens och den offentliga sektorns efterfrågan. Den starka uppgången i konsumtionsvarupriserna gjorde att den reala konsumtionstillväxten stannade vid knappa 4 %. Däremot uppvisade de administrativa investeringarna och de

offentliga konsumtionsutgifterna en real ökning om 6 %.

Exportvolymen växte rätt litet. Värdet av varuexporten var knappt 4 % större än 1962. Exporten av rundvirke ävensom av metallindustriprodukter var mindre än föregående år. Däremot såldes något mera träindustriprodukter än ett år tidigare, medan exporten av pappersindustriprodukter ökades kännbart.

Ehuru det inhemska efterfrågetrycket avtog, var prisstegringen lika stark som året förut. Härtill bidrog vissa av statsmakten företagna höjningar av avgifter och tariffer ävensom det ökade kostnadstrycket. Konsumentprisindex steg under året med 5 %. Stegringen i partipriserna var ännu något starkare, nämligen 6 %. Enligt Statistiska centralbyråns index var den allmänna förtjänstnivån i medeltal 9 % högre än 1962. Det prisstopp, som i slutet av 1962 påbjöds för att underlätta genomförandet av myntreformen, förblev i kraft till slutet av 1963, ehuru det successivt lindrades under årets lopp.

Importen sjönk något beroende på att den totala efterfrågan dämpades och framför allt på att investeringarna minskades. Underskottet i handelsbalansen uppgick till 212 milj. mk mot 396 milj. mk ett år tidigare. De poster i transaktionsbalansen med utlandet, vilka inte kan hänföras till varuutbytet, lämnade ett överskott på 101 milj. mk, varför det totala underskottet i transaktionsbalansen blev 111 milj. mk. Det oaktat växte Finlands Banks guld- och valutareserv under redogörelseåret med 113 milj. mk tack vare utländska lån.

Finlands Banks penningpolitik

De av Finlands Bank under 1962 vidtagna åtgärderna, bl. a. tillstramningen av redis-

konteringsvillkoren, ledde småningom till att utlåningsökningen retarderades. Under de första månaderna av 1963 lyckades bankerna något förbättra sin likviditet och minska sin skuld till centralbanken. Av denna anledning underrättade Finlands Bank i april bankerna om att det resultat, som genom skärpningen av rediskonteringsvillkoren hade eftersträfvats, enligt bankens uppfattning nu var uppnått. Med tanke på betalningsbalansen ansåg sig banken emellertid inte kunna tillåta en sådan allmän kreditexpansion, som skulle medföra en bestående ökning av rediskonteringen, utan bankerna borde anpassa utlåningsökningen efter inlåningen. Med beaktande härav beslöt banken att den 24 april justera rediskonteringsvillkoren så, att bankerna medgavs en viss rätt till rediskontering utan tilläggsränta och att skalan för tilläggsräntan också i andra avseenden mildrades; samtidigt sänktes emellertid rediskonteringsmaximum.

De nya maximibeloppen för rediskontering fastställdes skilt för varje bank. Härvid beaktades främst omfattningen av de olika bankernas förbindelser, och för de banker, som fungerade som centrala penninginstitut, blev de tillåtna rediskonteringsbeloppen proportionsvis störst. Enligt föreskrifterna kan det sammanlagda beloppet av samtliga bankers rediskontering uppgå till högst 545 milj. mk. Limiten för rediskontering utan tilläggsränta utgör en tredjedel av resp. banks maximala rediskonteringsrätt. I praktiken motsvarar denna limit åtminstone 60 % av bankernas egna medel; för ett rediskonteringsbelopp av denna storlek hade bankerna dittills betalat en tilläggsränta om 1½ % per år. Om en banks totalskuld överskrider limiten, stiger procenten för tilläggsränta progressivt och blir störst, eller 4 % per år, då rediskonteringen når det tillåtna maximum.

Grundräntan för rediskontering var hela året 7 %. De rediskonterande bankerna hade fortfarande rätt att debitera över 7 % men högst 8 % i ränta på ett kreditbelopp, som motsvarade högst 20 % av bankens totala utlåning till allmänheten vid föregående månads slut, förutsatt att det vägda medeltalet av bankens utlåningsräntor inte översteg 7 %. Vid utgången av 1963 löpte sammanlagt 650 milj. mk eller 114 milj. mk mera än ett år tidigare med en ränta överstigande 7 %.

Obligationshandeln med bankerna var mera omfattande än tidigare. Redan mot slutet av 1962 hade banken köpt större obligationsposter främst av sparbankernas och andelskassornas centralbanker. Avsikten härmed var att hjälpa dessa att hålla sin rediskontering inom de fastställda gränserna. I samma syfte köpte banken under januari—mars 1963 rätt mycket obligationer även av de andra rediskonterande bankerna. I vartdera fallet hade bankerna rätt att återköpa obligationerna under sensommaren och hösten. Då bankernas rediskontering från juli månad höll sig rätt hög, beslöt Finlands Bank i september, att återköpstiden för obligationerna skulle förlängas till slutet av februari 1964. Utöver denna mera långfristiga terminshandel fortsattes på samma villkor som tidigare den kortfristiga terminshandeln mellan banken och penninginstitutet med obligationer tillhörande statens första 8-procentiga penninginrättningslån av år 1962.

Ett nytt ränteavtal mellan bankerna slöts den 29 april och trädde i kraft den 1 juni. Enligt avtalet återinfördes de indexbundna s. k. A-kontona, på vilka insättningarna är 100-procentigt bundna vid levnadskostnadsindex. Av denna anledning ändrade Finlands Bank den 29 maj rediskonteringsvillkoren så, att de rediskonterande bankerna fr.o.m. den 1 juni i sin utlåning kunde debitera ett indextillägg om högst ½ % per år utöver den vanliga låneräntan. I december beslöt banken ytterligare att i varje rediskonterande bank, med undantag av sparbankernas och andelskassornas centralbanker, öppna ett särskilt indextilläggskonto, vilket skulle ha karaktären av spärrkonto och vilket av ifrågavarande bank skulle krediteras med samtliga inkasserade indextillägg och debiteras med utbetalda indexgottgörelser.

På grund av de under årets lopp ständigt tilltagande finansieringssvårigheterna inom statshushållningen beviljade Finlands Bank staten kortfristig kredit vid olika tillfällen. Sålunda erhöll staten i början av mars en växelkredit om 60 milj. mk på en månad med anledning av att penningrörelsen saktade av till följd av poststrejken, och i början av april av samma anledning ett lån om 40 milj. mk på en månad. I maj beviljades staten härtill ett lån om 70 milj. mk på två månader, varigenom dess allmänna finansieringsläge skulle lättas; denna kredit åter-

betalades dock före förfallodagen. Banken stödde även i viss omfattning statens långfristiga upplåning såväl i Finland som utomlands. Finlands Banks möjligheter att bevilja staten kredit begränsades emellertid av bestämmelserna i reglementet samt av penningvärdepolitiska hänsyn.

Under senare halvåret 1962 hade på bankens försorg ordnats en del specialkrediter för inköp av spannmål och gödsel, emedan lantbrukets kreditbehov genom missväxten hade blivit osedvanligt stort. I början av redogörelseåret konstaterades, att handeln med utsäde skulle komma att kräva allt mer finansieringsstöd, då odlarna i större utsträckning än tidigare skulle bli tvungna att ty sig till köpt utsäde. Därför beslöt Finlands Bank i januari att bevilja de centralaffärer som skötte utsädehandeln växelkredit för inköp av inhemskt och utländskt utsäde för den förestående säningsperioden. Likaså underlättades i april de rediskonterande bankernas kreditgivningsmöjligheter så, att de vid beräkandet av tilläggsräntan på sin skuld till Finlands Bank fick minska skulden med det kreditbelopp, som de beviljat eller förmedlat för utsädesköp, ävensom öka sin maximala rediskonteringsrätt med samma kreditbelopp. På Finlands Banks föranstaltande deltog även Postsparbanken i beviljandet av spannmålskredit. Då det ännu sedan den nya skörden bärgats förekom svårigheter med finansieringen av spannmålshandeln, beslöt banken på hösten bevilja centralaffärerna ny eller förnyad kredit för inköp av brödsäd. Huvuddelen av de krediter, som banken sålunda under året hade beviljat för inköp av spannmål och gödsel, återbetalades före årsskiftet. De inhemska växlarna i mark ökades dock med 23.7 milj. mk, främst till följd av höstens spannmålskrediter, och uppgick vid årsskiftet till 57.2 milj. mk.

Då det under årets lopp blev allt svårare att upprätthålla konkurrenskraften och systerstatens inom verkstadsindustrin, beslöt banken i september att i samråd med de rediskonterande bankerna börja anordna medellång leveranskredit till verkstäderna. Detta förverkligades i praktiken genom ett avtal, enligt vilket Finlands Bank av de ifrågavarande bankerna köper växlar som dessa diskonterat på minst 6 månader och högst 5 år och som hänför sig till av banken godkända varuleveranser från metallindustrin. Väx-

larna kan täcka högst en så stor del av varuleveransens värde, som Finlands Bank bestämmer, tillsvidare 75 %. Bankerna är i sin tur förpliktade att köpa tillbaka växlarna, då deras inlåning från allmänheten når en viss omfattning. Finlands Bank meddelade att den köper leveranskreditväxlar upp till ett belopp av 90 milj. mk. Vid årets utgång hade för detta ändamål gjorts kreditreserveringar för 69 milj. mk, varav emellertid endast en liten del hade hunnit lyftas under redogörelseåret. Dessutom beslöt banken under hösten att tillsammans med Postsparbanken och Folkpensionsanstalten bevilja skeppsbyggnadsindustrin ett lån på sammanlagt 30 milj. mk för upprätthållande av dess orderstock. De praktiska arrangemangen fick dock stå över till 1964. I detta sammanhang må även nämnas, att Industrialiseringsfonden Ab:s omorganisation, som Finlands Bank tagit initiativ till, under året slutfördes i samarbete med Världsbanken och Internationella Finansieringsbolaget; avsikten härmed var att underlätta anskaffandet av långfristig kredit till småindustrin och den medelstora industrin. Industrialiseringsfondens disponibla utländska och inhemska medel ökades tack vare omorganisationen med sammanlagt omkring 50 milj. mk, varav Finlands Banks direkta andel, placerad i fondens höjda aktiekapital och i debenturer, utgjorde 11.5 milj. mk.

Penninginstitutens utlåning till allmänheten ökades under året med 532.4 milj. mk eller 6.6 %; år 1962 var motsvarande ökning 762.1 milj. mk. Deras totala inlåning från allmänheten växte åter med 557.2 milj. mk eller 7.4 %, medan ökningen föregående år varit 516.4 milj. mk. En del av inlåningsökningen utnyttjade penninginstitutet alltså till att förbättra sin likviditet, vilket var i överensstämmelse med Finlands Banks penningpolitiska strävanden. Vad beträffar inlåningen bör observeras, att största delen av ökningen gällde långfristiga depositionskonton. Så t. ex. inflöt under året 52.0 milj. mk på de till 100 % indexbundna, skattepliktiga A-kontona, vilka togs i bruk i penninginstitutet den 1 juni; de till 50 % indexbundna, skattefria B-kontona växte från 68.1 milj. mk till 229.4 milj. mk och de s. k. högräntekontona från 533.0 milj. mk till 669.9 milj. mk. Inberäknat minskningen av skattelättnadskontona växte det sammanlagda beloppet

pet av depositioner med en uppsägningstid av minst 12 månader med 267.2 milj. mk, medan de övriga egentliga depositionerna ökades med endast 215.1 milj. mk.

Den i början av redogörelseåret verkställda myntreformen genomfördes planenligt. Utbytet av sedlar och mynt påskyndades genom specialåtgärder i samverkan med penninginstitutet. Därigenom kunde sedelstocken bytas ut så snabbt, att i mitten av januari hälften och vid utgången av månaden tre fjärdedelar bestod av nya sedlar. Vid årsskiftet, då sedelstocken belöpte sig till 944 milj. mk, var endast 3 % i gamla sedlar. Härav bestod uppenbarligen en del av sedlar som förkommit eller hamnat hos samlare. Bankens sedeltryckeri framställde under året 192.8 milj. st nya sedlar till ett värde av

2 026 milj. mk. Samtidigt förstördes 72.7 milj. st sedlar i gamla mark till ett värde av 1 134 milj. nymark. Förrådet av nya sedlar i Finlands Bank omfattade vid slutet av redogörelseåret 774 milj. mk. — Utbytet av metallmynt framskred av naturliga skäl långsammare än sedelutbytet. Det oaktat bestod vid årets slut de utelöpande metallmynten med ett värde motsvarande 1—50 nypenni till endast 33 % av gamla mynt.

Utvecklingen av bankens balans i sammandrag

Förändringarna i bankens balans under 1963 ävensom deras penningpolitiska bety-

Utländska konton	Förändring milj. mk			
	31. 12. 1962— 31. 12. 1963		15. 1. 1963— 15. 1. 1964	
Guld- och valutareserven, ökning	+ 113.4		+ 109.0	
Utländska växlar och obligationer, minskning	— 2.1		— 3.4	
Övriga poster, nettoförändring	+ 14.4	+ 125.7	+ 13.2	+ 118.8
<i>Statens konton</i>				
Statens checkräkning, minskning	+ 5.3		+ 1.9	
Kredit för säkerhetsupplag, minskning	— 10.0	— 4.7	— 10.0	— 8.1
<i>Privata kundkonton</i>				
Inhemska växlar i mark, ökning	+ 23.7		+ 20.4	
Inhemska växlar i utländskt mynt, minskning	— 13.1		— 13.1	
Övriga poster, nettoförändring	— 1.5	+ 9.1	— 1.1	+ 6.2
<i>Särskilda konton</i>				
Värderegleringsräkningar, minskning (+)	+ 16.5		— 0.6	
Bankens egna medel, ökning	— 10.7		— 10.8	
Obligationsköp, ökning	+ 54.8		+ 16.3	
Övriga poster, nettoförändring	+ 9.5	+ 70.1	— 13.2	— 8.3
Summa		+ 200.2		+ 108.6
<i>Förhållandet till bankerna</i>				
Rediskonterade växlar, minskning	— 75.9		— 82.1	
Postsparbankens checkräkning, minskning ..	+ 50.2		+ 13.5	
Privata bankers checkräkningar, ökning	— 5.2	— 30.9	— 8.9	— 77.5
Summa, förändring av den utelöpande sedelstocken		+ 169.3		+ 31.1

delse framgår av sammanställningen på föregående sida. Kontona är enligt sin natur fördelade på några huvudgrupper, och för dessa samt de i dem ingående viktigaste balansposterna anges, huruvida förändringarna verkat ökande (+) eller minskande (—) på sedelstocken.

Sammanställningen visar, att utvecklingen av andra konton än bankernas ökade beloppet av centralbankspengar med sammanlagt 200.2 milj. mk. Den främsta orsaken var stegringen i det utländska nettotillgodohavandet med 125.7 milj. mk, ehuru även "särskilda konton", främst obligationsköpen, avsevärt ökade centralbankspengarnas belopp. Bankernas likviditet gentemot Finlands Bank steg med sammanlagt 30.9 milj. mk, och sedelstocken gick upp med 169.3 milj. mk.

En jämförelse på basen av kalenderåret 1963 ger emellertid en missvisande bild av utvecklingen av vissa konton, och framför allt av sedelomloppet. Man bör observera, att penninginstitutet för att befördra penningutbytet i samband med myntreformen under de sista dagarna av 1962 i stor utsträckning hade tömt sina kassor på gammalt mynt i Finlands Bank, varför den utelöpande sedelstocken i slutet av 1962 var osedvanligt liten. En tillförlitligare jämförelsegrund ger emellertid de i sammanställningen presenterade kontoförändringarna under en ettårsperiod med början i mitten av januari 1963. Sedelstocken ökades under denna period med endast 31.1 milj. mk. Bankernas likviditet gentemot Finlands Bank steg med 77.5 milj. mk, dvs. betydligt mer än under kalenderåret; förändringen beror på utvecklingen av Postsparbankens checkräkning. Beloppet av centralbankspengar ökades under den andra jämförelseperioden med endast 108.6 milj. mk; avvikelserna från den första jämförelseperioden hänför sig nästan uteslutande till "särskilda konton".

Valutakurserna och bankens förhållande till utlandet

Följande sammanställning visar Finlands Banks officiella valutannoteringar i slutet av 1962 och 1963. De valutor, för vilka under redogörelseåret noterades fast kurs, är utmärkta med en stjärna.

		31. 12. 1962 mk	31. 12. 1963 mk
New York	1 \$	3.223	3.221
Montreal	1 Can \$	2.994	2.982
London	1 £	9.035	9.010
Stockholm	100 Skr	62.20	62.05
Oslo	100 Nkr	45.12	45.01
Köpenhamn	100 Dkr	46.75	46.69
Frankfurt a.M. ..	100 DM	80.86	81.09
Amsterdam	100 Hfl	89.61	89.47
Bryssel	100 Bfr	6.480	6.470
Zürich	100 Sfr	74.72	74.66
Paris	100 FF	65.80	65.75
Rom	100 Lit	—5193	—5176
Wien	100 Sch	12.48	12.48
Lissabon	100 Esc	11.27	11.24
Reykjavik	100 lkr	7.49	7.49
Madrid	100 Ptas	5.42	5.42
*Prag, clearing ..	100 Kc	44.58	44.58
*Moskva, clearing .	1 Rub	3.5667	3.5667
*Clearing-\$	1	3.21	3.21

Vid utgången av 1963 hade Finlands Bank bilaterala betalningsavtal, som förutsatte transaktioner över clearingkonto, förutom med östblocksländerna endast med Colombia, Grekland och Turkiet. För de två sistnämnda del utjämnas hälften av clearingsaldot periodvis i konvertibla valutor (för Greklands del var fjärde och för Turkiets var tredje månad), vilket är att betrakta som ett steg i riktning mot multilaterala betalningsarrangemang.

Under 1963 ansåg banken det inte ändamålsenligt att företa några mera omfattande förändringar i valutaregleringsbestämmelserna. De bestämmelser som utfärdades gällde alltså endast smärre tekniska justeringar och reformer.

Utvecklingen av de utländska kontona i bankens balans framgår av den första sammanställningen på följande sida.

—De utländska valutatillgodohavandena ökades under året med 115.2 milj. mk, medan de kortfristiga valutaskulderna växte med 1.1 milj. mk. Om man beaktar nedgången i guldkassan, växte bankens hela *guld- och valuta-reserv* med ett nettobelopp av 113.4 milj. mk och utgjorde vid årets slut 734.0 milj. mk. Såsom framgår av tablan över reservens sammansättning på nästa sida, ökades de konvertibla valutorna med 148 milj. mk, medan de bilaterala valutorna minskades med 35 milj. mk. Proportionen av guld och konvertibla valutor i förhållande till hela reserven ökades under året från 75 till 84 %.

Utländska konton
milj. mk

	31. 12. 1962	31. 12. 1963	Förändring
Guld	135.2	134.5	— 0.7
Utländska valutor	502.5	617.7	+115.2
Utländska växlar	17.7	26.2	+ 8.5
Utländska obligationer	50.0	39.4	— 10.6
Aktiva	705.4	817.8	+112.4
Utländska valutakonton	17.1	18.2	+ 1.1
Utländska markkonton	35.8	33.6	— 2.2
Långfristig utländsk skuld	79.1	66.9	— 12.2
Passiva	132.0	118.7	— 13.3
Nettotillgodohavande i utlandet ...	573.4	699.1	+125.7

Vad de övriga utländska kontona beträffar bör nämnas, att den långfristiga utländska skulden omfattar lån, som före 1956 erhöles från Världsbanken och som Finlands Bank förmedlat till inhemska företag. Denna skuld avtar årligen genom amorteringar. Samtliga utländska konton medräknade, steg bankens nettotillgodohavande i utlandet under året med 125.7 milj. mk.

	31. 12. 1962 milj. mk	31. 12. 1963 milj. mk	För- ändring milj. mk
Guld	135	135	—
Konvertibla valutor ..	330	478	+148
Östvalutor	101	66	— 35
Icke transferabla EMA-valutor	4	55	—
Övriga valutor	51		
Guld- och valutare- serven sammanlagt	621	734	+113

Förhållandet till staten

Kontoförhållandet mellan banken och staten framgår av följande sammanställning.

Statens konton
milj. mk

	31. 12. 1962	31. 12. 1963	Förändring
Aktiva: Kredit för säkerhetsupplag	30.0	20.0	—10.0
Checkräkning	5.5	0.2	— 5.3
Exportavgiftskontot	1.1	1.1	—
Passiva	6.6	1.3	— 5.3
Statens nettoskuld	23.4	18.7	— 4.7

Krediterna för säkerhetsupplag, som i balansen är bokförda bland „övriga fordringar”, avkortades av staten avtalsenligt med 10 milj. mk. Statens exportavgiftskonto, som ingår bland „inhemska långfristiga skulder”, förblev oförändrat under året. Vissa kortfristiga krediter, som banken beviljade staten under våren och sommaren, har redan tidigare omnämnts (s. 4—5). I sammanställningen ingår inte bankens innehav av sådana

statliga obligationer, som enligt villkoren är marknadsgilla och som banken har köpt aningen av penninginstitutet eller direkt av staten.

Förhållandet till privata kunder

Finlands Banks förhållande till privata kunder belyses i nedanstående sammanställning.

Privata kundkonton
milj. mk

	31. 12. 1962	31. 12. 1963	Förändring
Växlar i mark	33.5	57.2	+ 23.7
Checkräkningar	3.6	1.7	— 1.9
Växlar i utländskt mynt	81.8	68.7	— 13.1
Övriga fordringar	22.2	17.0	— 5.2
Aktiva	141.1	144.6	+ 3.5
Checkräkningar	0.8	0.4	— 0.4
Övriga kortfristiga skulder	3.3	1.3	— 2.0
Passiva	4.1	1.7	— 2.4
Nettoutlåning till privata kunder	137.0	142.9	+ 5.9

Finlands Banks direkta utlåning till privata kunder representeras i huvudsak av växlar i mark och checkräkningskrediterna, vilka under årets lopp ökade med ett nettobelopp av 21.8 milj. mk. Stegringen berodde främst på de tillfälliga krediter, som beviljats centralaffäverna för spannmålshandel. Växlarna i utländskt mynt utgör täckning för de tidigare nämnda krediter, som erhöles från Världsbanken och av Finlands Bank förmedlats vidare; dessa växlar minskades till följd av reguljära amorteringar. „Övriga fordringar” omfattar bl.a. hypotekslån. Såsom sammanställningen visar steg bankens

utlåning till privata kunder allt som allt med 5.9 milj. mk till 142.9 milj. mk.

Bankens diskontränor förblev under året oförändrade med en undre gräns av 6 % och en övre av 7½ %. I praktiken debiterades i allmänhet 6¾—7 % på växlar. På metallindustrins leveranskreditväxlar debiterades dock 6½ % och på exportväxlar 6 %.

Förhållandet till penninginstitutet

Kontoförhållandet mellan Finlands Bank och penninginstitutet framgår av nedanstående sammanställning.

Bankernas konton
milj. mk

	31. 12. 1962	31. 12. 1963	Förändring
Aktiva: Rediskonterade växlar	401.2	325.3	— 75.9
Checkräkningar	49.3	4.3	— 45.0
Mortgage Bank of Finland Oy	0.8	1.2	+ 0.4
Passiva	50.1	5.5	— 44.6
Bankernas nettoskuld	351.1	319.8	— 31.3

Rediskonteringen minskades under året med 75.9 milj. mk. Den lägre nivån framgår även av det genomsnittliga värdet per vecka, som var 356 milj. mk mot 419 milj. mk föregående år. Minskningen berodde delvis på att banken för att underlätta penninginstitutens ställning av dem hade köpt rätt mycket obligationer på återförsäljningsvillkor. Nedgången i bankernas checkräkningar med 45.0 milj. mk var enbart resultatet av att Postsparbanks checkräkning minskades med 50.2 milj. mk. De rediskonterande bankernas

checkräkningar ökades alltså i själva verket med 5.2 milj. mk, varigenom deras nettoskuld till Finlands Bank, inberäknat rediskonteringen, under året minskades med 31.1 milj. mk. Mortgage Bank of Finland Oy:s konto i Finlands Bank, som finns upptaget i sammanställningen, har i balansen bokförts bland „övriga kortfristiga skulder”.

Grundräntan för rediskontering var hela året 7 % och den övre gränsen för tilläggsränta 4 %. Förändringarna i rediskonteringsvillkoren redovisades på s. 4.

Den kortfristiga terminshandeln med bankerna fortsattes under 1963; transaktionerna gällde obligationer tillhörande statens första 8-procentiga penninginrättningslån av 1962. Vid årets slut hade banken sådana obligationer i sin ägo till ett värde av 28.5 milj. mk. Varken dessa eller de obligationer, som köpts på längre tid, ingår i sammanställningen.

För att påskynda penningutbytet beviljade Finlands Bank i början av året penninginstitutet lån i form av nya sedlar och metallmynt till ett sammanlagt värde av 202.5 milj. mk. Lånet återbetalades avtalsenligt i gammalt mynt, första hälften den 8 januari och andra hälften den 15 januari.

Sedelstocken

Sedelstocken uppgick vid redogörelseårets ingång till endast 774 milj. mk, vilket berodde på att penninginstitutet med anledning av myntreformen hade tömt huvuddelen

av sina penningkassor i Finlands Bank. Sedelstocken steg genast brant den första vardagen i januari, då penninginstitutet till sina kassor fogade den ovan nämnda krediten i nytt mynt från Finlands Bank. Efter den 3 januari, då sedelstocken nådde sitt maximum eller 1 015 milj. mk, började den minska allteftersom de gamla pengarna flöt in till Finlands Bank, och den fortfor att minska ända till den 29 januari, då minimum, 746 milj. mk nåddes. Härefter påverkade penningutbytet knappast längre sedelomloppet, fastmer berodde stegringen på att behovet av betalningsmedel ökades. Sedelstocken uppvisade ånyo i december en säsongartad stegring och uppgick vid slutet av året till 944 milj. mk.

Sedelutgivningsrätten och dess användning

Sedelutgivningsrätten och dess användning belyses i följande sammanställning.

Sedelutgivningsbalansen

milj. mk

Sedelutgivningsrätt	31. 12. 1962	31. 12. 1963	Förändring
Ordinarie täckning	705.4	817.8	+ 112.4
Supplementär täckning	500.0	451.2	— 48.8
Summa	1 205.4	1 269.0	+ 63.6
<i>Sedelutgivning</i>			
Utelöpande sedlar	774.4	943.7	+ 169.3
Kortfristiga skulder	112.6	59.2	— 53.4
Innestående på checkkredit	4.3	5.8	+ 1.5
Sedelutgivningsreserv	314.1	260.3	— 53.8
Summa	1 205.4	1 269.0	+ 63.6

Sedelutgivningsrätten ökades med 63.6 milj. mk till följd av en ökning i de utländska valutorna, vilka ingår i den ordinarie täckningen. Sedelutgivningen åter gick upp med 117.4 milj. mk. Den egentliga sedelstocken ökades visserligen mycket mera, men samtidigt minskades de övriga till sedelutgivningen hänförliga kortfristiga skulderna, främst emedan bankernas checkräkningar

sjönk. Sedelutgivningsreserven nedgick därför med 53.8 milj. mk och var i slutet av året 260.3 milj. mk.

Bokslutet

Som komplettering till redogörelsen för bankens ställning återges nedan balansräkningen i sin helhet.

Aktiva	31. 12. 62 milj. mk	31. 12. 63 milj. mk	Passiva	31. 12. 62 milj. mk	31. 12. 63 milj. mk
Guld	135.2	134.5	Utelöpande sedlar	774.4	943.7
Utländska valutor	502.5	617.7	Utländska valutakonton ..	17.1	18.2
Utländska växlar	17.7	26.2	Utländska markkonton ...	35.8	33.6
Utländska obligationer ...	50.0	39.4	Statens checkräkning	5.5	0.2
Ordinarie sedeltäckning ..	705.4	817.8	Bankernas checkräkningar	49.3	4.3
Diskonterade inhemska växlar			Övriga checkräkningar ...	0.8	0.4
I utländskt mynt	81.8	68.7	Övriga kortfristiga skulder	4.1	2.5
I mark	33.5	57.2	Kortfristiga skulder	112.6	59.2
Rediskonterade växlar ...	401.2	325.3	Utländska långfr. skulder	79.1	66.9
Supplementär sedeltäckning	516.5	451.2	Inhemska långfr. skulder	1.1	1.1
Inhemska obligationer	34.7	89.5	Långfristiga skulder	80.2	68.0
Checkräkningar	3.6	1.7	Värderegleringsräkningar .	157.5	141.0
Skiljemynt	5.5	3.6	Grundfond	100.0	100.0
Övriga fordringar	44.2	44.0	Reservfond	62.0	73.6
Övriga tillgångar	88.0	138.8	Resultaträkning	23.2	22.3
			Eget kapital	185.2	195.9
			Summa	1 309.9	1 407.8
			Summa	1 309.9	1 407.8

Bankens synliga egna medel exklusive redogörelseårets vinst utgjorde enligt bokslutet 173.6 milj. mk. Ökningen från föregående år var 11.6 milj. mk, dvs. det belopp som av vinsten för 1962 överfördes till reservfonden. Utöver dessa medel äger banken avsevärda förmögenhetsobjekt, som ej kommer till synes i balansen. Till dem hör huvudkontorets och

filialkontorens byggnader och vissa andra fastigheter som banken behöver, ävensom aktier, främst aktiemajoriteten i Tervakoski Oy.

Bankens resultaträkning och dess utveckling framgår av nedanstående sammanställning.

Intäkter	1962 mk	1963 mk
Räntor på inhemska utlåning	21 486 314,95	18 117 306,32
Räntor på konton i utlandet	7 384 021,32	7 304 529,—
Räntor på obligationer	2 929 611,32	3 057 737,50
Provisioner	1 172 450,61	1 724 817,43
Agiovinst	2 509 489,74	1 856 951,47
Övriga intäkter	1 507 813,67	1 648 709,21
Summa	36 989 701,61	33 710 050,93
<i>Kostnader</i>		
Löner och arvoden	5 161 102,47	5 551 287,05
Pensioner och understöd	410 849,50	457 116,—
Familjepensioner	170 798,80	169 344,40
Bankfullmäktiges arvoden och kostnader ...	20 036,40	19 867,35
Kontrollanternas vid filialkontoren arvoden	13 793,—	14 119,—
Andelar i barnbidrag och folkpensioner	255 620,01	288 731,21
Räntor på kassareservkonton	2 506 058,85	—
Sedeltillverkning	2 833 068,—	2 283 184,—
Avskrivningar	890 072,57	533 592,05
Övriga kostnader	1 531 267,67	2 042 962,61
Räkenskapsårets vinst	23 197 034,34	22 349 847,26
Summa	36 989 701,61	33 710 050,93

Bankens totala intäkter var 3.3 milj. mk mindre än under 1962, vilket berodde på att räntorna från den inhemska lånerörelsen och agiovinsterna blev mindre. De totala kostnaderna var 11.4 milj. mk, eller 2.4 milj. mk mindre än föregående år. Minskningen var så gott som uteslutande resultatet av att räntor på kassareservkonto inte längre förekom bland kostnaderna.

Bankens vinst belöpte sig till 22.3 milj. mk. Enligt bankens reglemente har till reservfonden överförts hälften av nettovinsten, dvs. 11 174 923,63 mk. Den andra hälften har förts till kontot för odisponerade vinstmedel och om dess användning beslutar riksdagen.

Bankfullmäktige föreslår, att

detta belopp, 11 174 923,63 mk, överföres till statsverket.

Av bankfullmäktige handlagda ärenden

Revisionen

De vid 1962 års riksdag utsedda ordinarie revisorerna, ekonomen Erkki Kivimäki, ekonomierådet Lauri Laine, bokföraren Sylvi Siltanen, vicehäradshövdingen Erkki Huurtamo och vicehäradshövdingen Per Laurén verkställde den 18—22 februari senaste år revision av bankens räkenskaper för 1962. I enlighet med revisorernas tillstyrkan beviljade bankfullmäktige direktionen ansvarsfrihet för bankens förvaltning under 1962.

Granskningen av lånerörelsen och valutahandeln

Bankfullmäktige har under året i enlighet med sin instruktion granskat bankens lånerörelse och övriga placeringar ävensom valutahandeln vid följande tidpunkter: den 30 januari, den 26 mars, den 29 maj, den 5 juni, den 21 augusti, den 23 oktober och den 17 december.

Inventeringen och inspektionen av avdelningskontoren

a) I huvudkontoret

Bankfullmäktige har i enlighet med § 6 i sin instruktion verkställt inventering av huvudkontorets kassor och kassavalv ävensom lånehandlingar och säkerheter samt panter och depositioner. Inventeringen gav icke anledning till anmärkning.

b) I avdelningskontoren

Bankfullmäktige har övervakat, att avdelningskontorens handkassor och kassavalv en

gång i månaden samt växlar, skuldsedlar och panter minst tre gånger under året har inventerats av kontorens kontrollanter.

Den i § 2 i bankens instruktion stadgade inspektionen har verkställts vid samtliga avdelningskontor.

Fonder underställda bankfullmäktiges övervakning

Bankfullmäktige har godkänt räkenskaperna för år 1962 för de Längmanska och Rosenbergska fonderna ävensom sänt avskrifter av räkenskaperna till riksdagens bankutskott.

Vid bankfullmäktiges möte den 22 februari meddelade direktionen, att 1950 års riksdag, samtidigt som den förordnade om överföring av en viss summa ur Längmanska fonden A till E. J. Längmans kommunala fond, hade beslutat, att Finlands Bank framdeles, så snart A-fonden åter uppnår den i E. J. Längmans testamente för verkställande av överföring fastställda storleken, bör överföra vederbörande belopp till de i testamentet nämnda delfonderna. Eftersom medlen i Längmanska fonden A i slutet av 1962 uppgick till över 48 milj. gmk, hade banken i enlighet med riksdagens ovannämnda beslut och med iakttagande av tabell A i bilagan till bankutskottets betänkande nr 2/1950, vilket utgjorde grunden för riksdagens beslut, den 31 december 1962 till Längmanska fondernas underfond nr 2 överfört den i tabellen nämnda summan 8 milj. gmk. Enligt bestämmelserna i testamentet bör fondens nr 2 räntemedel användas till understöd „för Hungers-, Missväxt- och Farsotsår, Brand och andra Natur påkommande skador

ock olyckor, såsom Vatten översvämning, Jordras, Hagel m.m. dylikt." Direktionen anhöll att bankfullmäktige måtte informera riksdagens bankutskott om ovanstående samt anmoda utskottet att vidta åtgärder för att riksdagen måtte fastställa direktiv för utdelande av understöd ur fond nr 2.

Sedan bankfullmäktige gjort det av direktionen äskade förslaget, hade riksdagen den 29 maj i sin skrivelse nr 153 delgivit bankfullmäktige sitt på basen av bankutskottets betänkande nr 4/1963 fattade beslut, att räntemedel ur underfonden nr 2 i Långmanska fonden A skall börja utdelas som understöd så snart riksdagen fastställt direktiv för en dylik utdelning samt att bankfullmäktige bör uppgöra förslag till nämnda direktiv. Vid sitt möte den 5 juni beslöt bankfullmäktige framlägga riksdagens skrivelse och bankutskottets betänkande för direktionen samt uppmana direktionen att tillsätta en kommitté att uppgöra förslag till nämnda direktiv.

Tillåtelse för Mortgage Bank of Finland Oy att uppta ett utländskt lån

Enligt bankfullmäktiges beslut av den 23 november 1955 bör tillstånd för Mortgage Bank of Finland Oy att uppta obligationslån o. a. lån inhämtas hos bankfullmäktige. Med anledning härav anhöll direktionen i en skrivelse av den 22 februari om att Mortgage Bank måtte få låna 25 milj. DM av Kreditanstalt für Wiederaufbau i Frankfurt am Main. Summan skulle sedan lånas vidare till småindustrin och den medelstora industrin i Finland. Räntan på lånet skulle vara 6 3/4 % och lånetiden 10 år; amortering skulle ske i lika stora rater den 31 december åren 1965—72. Bankfullmäktige gav sitt bifall den 22 februari.

Inköp och försäljning av fastighet i S:t Michel

På grund av att det under förra seklet uppförda huset för kontoret i S:t Michel, som är beläget på den i bankens ägo befintliga 2 647.7 m² omfattande tomten nr 45 i

kvarteret nr 3 i I stadsdelen av S:t Michels stad, är helt olämpligt som banklokalitet i modern tid, men tomten genom sin storlek och sitt centrala läge utgör en lämplig plats för ett affärshus, hade direktionen stannat för att banken skulle inköpa en annan mindre tomt och där låta uppföra en byggnad enbart för S:t Michel-kontorets behov, samt sälja den nuvarande tomten. I enlighet härmed hade direktionen genom ett den 1 juni 1963 uppgjort köpebrev av Hilma och Helvi Terho inköpt den i kvarteret nr 13 i I stadsdelen av S:t Michels stad belägna 1 289.3 m² omfattande tomten nr 18 b till ett pris av 100 000 mk. Bankfullmäktige gav sitt bifall till fastighetsköpet den 5 juni.

Vid sitt möte den 21 augusti godkände bankfullmäktige direktionens förslag, att S:t Michel-kontorets nuvarande hus och tomt säljes till Kansallis-Osake-Pankki till ett pris av 600 000 mk och på övriga villkor, om vilka med köparen överenskommes.

Höjning av befattningshavarnas avlöning

Genom den av riksdagen den 17 april godkända lagen angående ändring av lagen om avlöning i statens tjänster eller befattningar höjdes de tjänstemannalöner, som utgår enligt avlöningsskalan A, den 1 juli så, att förhöjningsprocenten var omkring 5 i den lägsta avlöningsskalan, A 1, och småningom sjönk så att den i avlöningsskalans högsta klass, A 30, var omkring 1. Av denna anledning föreslog direktionen den 20 april i en skrivelse till bankfullmäktige, att de avlöningar för bankens ordinarie och extraordinarie befattningshavare, som motsvarar eller närmast motsvarar statens löner inom avlöningsskalan A, skulle höjas den 1 juli med omkring 5—1 %, enligt samma grunder som statslönerna.

I sin skrivelse nämnde direktionen vidare, att de statstjänstemän, vilkas avlöning utgår enligt skalan B, den 1 oktober 1962 erhållit en löneförhöjning, växlande från 18.2 till 40.1 %, varemot de befattningshavare i banken, vilka i fråga om avlöningen är jämförbara med ifrågasvarande statstjänstemän, vid samma tidpunkt erhållit en löneförhöjning, som i samtliga fall var endast 13.9 %. Senare hade emellertid konstaterats, att de

högre tjänstemännen vid vissa statliga inrättningar, som i lönehänseende alltid jämförats med Finlands Bank, vid lönejusteringen i slutet av 1962 hade fått en förhöjning överstigande 13.9 %. Eftersom direktionen ansåg det vara skäligt, att Finlands Banks högre befattningshavares löner bragtes i nivå med dem som de ovan åsyftade inrättningarna betalade till tjänstemän i motsvarande ställning, föreslog direktionen, att banken skulle bevilja de befattningshavare, som i lönehänseende är att jämföras med statstjänstemän tillhörande klass B, en förhöjning med 2.9 % med verkan från den 1 juli, varigenom de skulle uppnå samma lönenivå som de ovannämnda tjänstemännen.

Bankfullmäktige godkände vid sitt möte den 24 april direktionens förslag och bestämde, att löneförhöjningarna skulle träda i kraft den 1 juli.

Ändring av § 3 och 4 i Finlands Banks avlöningsstat

Direktionen påpekade den 15 november i en skrivelse till bankfullmäktige, att bankens nuvarande avlöningssystem inte medger tillräckliga möjligheter att anpassa de skilda befattningshavarnas löner efter arten av deras arbete, ansvar, kompetens och erfarenhet, eller förändringar i dessa. Av denna anledning borde bankens avlöningssystem göras smidigare, vilket kunde genomföras så, att bankfullmäktige endast skulle fastställa antalet befattningshavare i vissa grupper samt högsta och lägsta grundlönen i varje grupp, även om bemyndiga direktionen att besluta hur grundlönerna skall differentieras inom de givna gränserna och hur många befattningshavare som skall tillhöra varje kategori. Reformen borde gälla följande grupper av befattningshavare: huvudkontorets sekreterare, avdelningschefer, avdelningschefer och forskare vid institutet för ekonomisk forskning, kamrerare, bokhållare, aktuarier vid institutet för ekonomisk forskning, kanslisters, kassörer, kontorsbiträden, vaktmästare, chaufförer, eldare och vakter, samt filialkontorens bokhållare, kassörer, kontorsbiträden och vaktmästare. De nuvarande tilläggsbenämningarna äldre, yngre och biträdande skulle avskaffas, liksom även benämningen kassabi-

tråde, som härefter skulle ersättas med benämningen kontorsbiträde.

Den högsta och lägsta grundlönen, vilken bankfullmäktige skulle fastställa för varje befattningshavargrupp, skulle vara lika med den högsta och lägsta grundlön som under redogörelseåret betalats till befattningshavare inom dessa grupper, med undantag av att höjning föreslogs för den högsta grundlönen för forskningsinstitutets forskare. Direktionen föreslog vidare att följande nya ordinarie befattningar skulle inrättas: vid huvudkontoret befattningar för 2 sekreterare, 2 aktuarier vid forskningsinstitutet, 10 kanslisters, 20 kontorsbiträden, 2 vaktmästare och 3 vakter, samt vid filialkontoren befattningar för 2 kanslisters, 14 kontorsbiträden och 2 vaktmästare; samtidigt föreslog direktionen att 3 korrespondentbefattningar vid huvudkontoret och gårdskarlsbefattningen vid ett filialkontor skulle indras. Inrättandet av de nya tjänsterna skulle i praktiken innebära, att av bankens extraordinarie kvinnliga funktionärer drygt hälften kunde bli ordinarie. Härefter skulle av huvudkontorets kvinnliga personal endast 15 % och av filialernas 8 % bestå av extraordinarie befattningshavare.

Bankfullmäktige behandlade direktionens förslag vid sitt möte den 26 november och beslöt ändra § 3 i Finlands Banks avlöningsstat sålunda, att däri intas de av direktionen föreslagna ändringarna av bankens avlöningssystem, samt bestämde att dessa skulle träda i kraft den 1 januari 1964.

Direktionen påpekade den 6 november i en skrivelse till bankfullmäktige, att det vid fastställandet av den tjänstetid, som enligt § 4 i bankens avlöningsstat berättigar till ålderstillägg, inte är möjligt att i tillräcklig utsträckning beakta de specialuppgifter Finlands Bank i egenskap av landets centralbank har, eller den specialutbildning som erfordras av de befattningshavare i banken, vilka handhar dessa uppgifter. Därför borde grunderna för fastställande av ålderstillägg för bankens befattningshavare ändras så, att den tjänstetid, som anses vara av betydelse för vederbörandes skolning för arbete just i centralbanken, kunde tas i betraktande vid beräkningen av ålderstillägg. I detta syfte föreslog direktionen, att i bankens avlöningsstat § 4, sådan den lyder enligt bankfullmäktiges

beslut av den 25 april 1947, skulle utökas med ett tredje och fjärde moment, i vilka skulle bestämmas,

att för erhållande av ålderstillägg beaktas, i överensstämmelse med vad direktionen bestämmer, antingen helt eller delvis den tid vederbörande efter fyllda 21 år varit anställd i inhemsk penning- eller kreditinrättning eller i Förenta Nationerna, i någon i anslutning till Förenta Nationerna verkande specialorganisation eller i därmed jämförbar internationell organisation eller inrättning och

att direktionen kan berättiga befattningshavare att för erhållande av ålderstillägg räkna sig till godo även annan än ovan föreslagna och i det nu gällande 2 momentet av § 4 avsedd tjänstgöringstid, om denna kan anses öka vederbörandes kompetens för tjänstgöring i Finlands Bank, dock högst 8 år.

Bankfullmäktige behandlade förslaget vid sina möten den 26 november och den 17 december samt beslöt vid det senare, att till § 4 i bankens avlöningsstat foga de av direktionen föreslagna 3 och 4 momenten, och bestämde samtidigt, att förändringen träder i kraft den 1 januari 1964.

Beviljade pensioner, familjepensioner och understöd samt beviljad begravningshjälp

Bankfullmäktige beviljade under 1963 tio pensioner enligt pensionsstadgan, tre familjepensioner enligt familjepensionsstadgan, fem understöd och i tre fall begravningshjälp. Pensionerna steg sammanlagt till 90 348 mk, familjepensionerna till 3 408 mk och understöden till 9 480 mk om året. Begravningshjälpen utgjorde sammanlagt 7 131 mk.

Direktionen

Vid sitt möte den 30 januari förordnade bankfullmäktige chefen för Finlands Banks institut för ekonomisk forskning, Heikki Valvanne, till t.f. direktionsledamot fr. o. m. den 1 februari och tillsvidare, högst dock för den tid bankdirektör Ahti Karjalainen kvarstår som medlem av statsrådet.

Kontrollanterna vid avdelningskontoren

Som kontrollanter vid bankens avdelningskontor och som deras suppleanter fungerar 1964 enligt bankfullmäktiges beslut följande personer:

kontoret i *Björneborg*: kontrollanter direktören Yrjö Edvard Nurmi och borgmästaren Väinö Wilhelm Hahta samt suppleanter stadssekreteraren, vicehäradshövdingen Olavi Einar Koivisto och verkställande direktören Heimo Kalervo Kaitila;

kontoret i *Joensuu*: kontrollanter verkställande direktören Aleksanteri Vornanen och häradsskrivaren, vicehäradshövdingen Mauno Moilanen samt suppleanter köpmanen Aulis Erkki Tahvo Aho och rektorn, filosofie magistern Aulis Olavi Waldemar Koivusalo;

kontoret i *Jyväskylä*: kontrollanter polismästaren, vicehäradshövdingen Eino Ilmari Karpio och borgmästaren Aaro Tapio Häkkinen samt suppleanter direktören, agronomie- och forstkandidaten Veikko Verner Varesmaa och länsassessorn, vicehäradshövdingen Uno Osmo Volmari Aarnio;

kontoret i *Kotka*: kontrollanter stadssekreteraren, vicehäradshövdingen Kustaa Ilmari Laaksonen och fabrikschefen, diplomingenjören Mauno Sopanen samt suppleanter justitierådsmannen Heikki Pajari och polismästaren Eero Johannes Kettunen;

kontoret i *Kuopio*: kontrollanter borgmästaren Alvar Hjalmar Mikael Hurtt och byråchefen Vilho Ruotsalainen samt suppleanter hovrättsrådet Toimi Tulikoura och agronomen Lauri Arvid Pekkarinen;

kontoret i *Lahti*: kontrollanter direktören Esko Bruno Kunnas och justitierådsmannen Timo Johannes Tuori samt suppleanter kommunalborgmästaren, vicehäradshövdingen Hans-Olof Paul Wallenius och rektorn, gymnastikläraren Ilmari Johannes Vartiainen;

kontoret i *Rovaniemi*: kontrollanter kontorschefen, diplomekonomen Juho Kalervo Lahtinen och landssekreteraren, vicehäradshövdingen Vilho Johannes Haataja samt suppleanter stadssekreteraren, vicehäradshövdingen Aarne Johannes Koponen och skatteinspektören, juris kandidaten Erkki Emanuel Ollila;

kontoret i *S:t Michel*: kontrollanter hovrättsassessorn Jaakko Armas Kinnunen och landskamreraren, vicehäradshövdingen Veikko Armas Jäntti samt suppleanter rektorn Pauli Veli Vainio och domkapitelsassessorn, vicehäradshövdingen Mauri Pertti Toiviainen;

kontoret i *Tammerfors*: kontrollanter kommerserådet Alpo Pesonen och justitieborgmästaren Aarne Erkki Palomäki samt suppleanter konsuln, verkställande direktören, ingenjören Lauri Veikko Virkkunen och stadssekreteraren, vicehäradshövdingen Reino Markus Lindroos;

kontoret i *Uleåborg*: kontrollanter justitieborgmästaren Jyrki Jalo Unto Tuominen och tullförvaltaren, juris kandidaten Torsten Wilhelm Öberg samt suppleanter kontorschefen Mauno Ensio Niemistö och stadshushållningsinspektören, diplomekonomen Ville Kalevi Matturi;

kontoret i *Vasa*: kontrollanter länsrådet Alfred Leskinen och chefen för omsättningskattebyrån, juris kandidaten Åke Johannes Helanko samt suppleanter fabrikschefen Ralf-Erik Klockars och verkställande direktören Jaakko Heimo Laakso; samt

kontoret i *Åbo*: kontrollanter verkställande direktören Väinö Johannes Jylhä och länsrådet Yrjö Hemminki Aliharmi samt suppleanter verkställande direktören, lantbruksrådet Frans Einari Karvetti och rektorn, professorn Auvo Armo Sääntti.

Bankfullmäktige

Såsom bankfullmäktige fungerade under 1963 följande av riksdagens elektorer för nämnda åliggande valda personer:

Eskola, Kustaa Oskari, lantbrukare,

Wiherheimo, Toivo Antero, filosofie magister,

Aaltonen, Aimo Anselm, partiordförande,

Kokkola, Veikko Johan, stadskamrer,

Kinnunen, Toivo Henrik, kommunalråd,

Teir, Grels Olof, vicehäradshövding,

Lehto, Oiva, funktionär,

Salo, Tuure Olavi, vicehäradshövding,

Paasio, Kustaa Rafael, chefredaktör.

De tre förstnämnda utgjorde de ordinarie bankfullmäktige.

Som ordförande fungerade under hela året ledamoten av bankfullmäktige Eskola och som viceordförande ledamoten av bankfullmäktige Wiherheimo.

Revisorerna

Till revisorer av bankens räkenskaper för 1963 utsåg elektorererna följande personer:

Kivimäki, Erkki Antero, ekonom; suppleant *Mäkinen, Kaarlo August*, funktionär;

Laine, Lauri, agrolog, ekonomieråd; suppleant *Sinkkonen, Yrjö*, lantbrukare;

Siltanen, Sylvi Cecilia, bokförare; suppleant *Kalavainen, Meeri Sirkka*, studiesekreterare;

Huurtamo, Erkki Kalervo, vicehäradshövding; suppleant *Liinamaa, Tauno Matti*, agrolog;
Laurén, Per Fredrik, vicehäradshövding; suppleant *Wainio, Weijo Werner*, politices doktor.

Helsingfors den 26 februari 1964.

KUSTI ESKOLA

T. A. Wiherheimo
Veikko Kokkola
Grels Teir
Tuure Salo

Aimo Aaltonen
T. H. Kinnunen
Oiva Lehto
Rafael Paasio

Pertti Tammivuori